

9.2.2015

Viite: Asia: HE 20/2014 vp eduskunnalle ampumaratalaiksi sekä laeiksi ampumaselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia: Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto

Eduskunnan hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Pohjois-Pohjanmaan liitto on ennakkoivasti ottanut huomioon hallituksen ampumaratalakiesitykseen sisältyvää maakunnan liiton suunnitteluelvoitetta. Tämä johtuu kaavoituksen etenemistilanteesta ja ammunnan harrastajien toiveesta tärkeimpien ampumaratojen käsitteystä maakuntakaavassa. Pohjois-Pohjanmaan liitto on valmistelemaan maakuntakaavan uudistamisen 2. vaiheen luonnosta ja on sisällyttämässä siihen seudullisesti tärkeät radat ja on käsitellyt selvityksessä kaikki nykyiset radat (n. 80 kpl). Seuraavassa esitetty perustuu näin saatuihin kokemuksiin.

Ampumaradoille on laaja yleinen tarve johtuen ampumaharrastajien määrästä. Metsästyksen harrastajien suuri määrä lisää tarvetta pohjoisissa ja itäisissä kunnissa. Ampumaurheilun eri muotojen lisääntyminen on tuonut uusia erikoistuneita tarpeita. – Toisaalta nykyinen rataverkko on jäänyt poismuuttoalueilla osin heikolle kunnossapidolle. Mahdollisuudet ylläpitää entisenlaajuista rataverkkoa ovat supistuneet. Samalla ovat korostuneet ratoihin liittyvät ympäristövaikutukset. Ratoja on suljettu ja käyttöä rajoitettu pohjavesiriskien takia. Myös meluvaikutukset ovat tulleet aiempaa enemmän esille taajamien laajentumisen ja loma-asutuksen lisääntymisen myötä. Ammunnan yhteensovittamistarpeet ovat nousseet esille Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksessa jo 2000-luvun alussa.

Lain tarkoituksiksi 1 §:ssä asetettu maakunnallisen ampumarataverkoston suunnitelmallinen kehittäminen on ratkaistu 12 §:n maakunnan liittojen suunnitteluelvoitteella. Pohjois-Pohjanmaan liiton käsityksen mukaan ampumarataverkolle on ilmeinen suunnittelutarve, johon liittyy rataverkon tarkoituksenmukaisuus suhteessa tarpeisiin ja resursseihin sekä ammunnan sovittaminen yhteen muiden maankäyttömuotojen kanssa. Maankäytön yhteensovittaminen maakunnallisella tasolla on maakunnan liittojen tehtävää. Siten ampumaratalakiesityksen 12 § on perusteltu. Tehtävän hoito lisää liittojen työtä, mutta kun se liitetään maakuntakaavoituksen muuhun suunnitteluun, työmäärä ei nouse kohtuuttomasti. Tärkeimpien ampumaratojen sisällyttäminen maakuntakaavoihin on perusteltua, koska sillä turvataan ratojen maankäytöllinen asema ja kehittämismahdollisuudet.

Työ voi muodostua vaikeaksi, jos maakunnallisen verkoston suunnittelu rajataan yksinomaan nykyisiin ratoihin ja niistä huomattava osa sijaitsee ympäristöolosuhteiltaan hankalasti, esim. lähellä asutusta tai pohjavesialueella. Ympäristövaikutuksille herkäät ratapaikat johtavat ver-raten raskaisiin selvityksiin ja vaikeuksiin kaavaprosessissa. Maakuntakaavan selvitysvelvoit-teitä ei myöskään voi siirtää muuhun suunnitteluun kuten luvitukseen. Vaihtoehtona kuiten-kin on se, että ammuntaa ohjataan tarvittaessa uusille paikoilla. Käynnissä olevassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisessa ollaan menettelemässä joiltain osin näin; val-taosa rataverkosta pystytään kuitenkin pohjaamaan nykyisiin ratapaikkoihin.

Lakiesitys kokonaisuudessaan vaikuttaa käytännönläheiseltä. Se on pystytty pitämään tiivii-nä, ja se tunnistaa erilaiset tarvetilanteet. On hyvä, että mahdollisuus kohdistaa asetta omal-la maalla säilyy ja että vähäinen ratatoiminta voidaan hoitaa ilmoitusmenettelyllä.

Kun lakiesitykseen sisältyviä rataluokkia verrataan Pohjois-Pohjanmaan tilanteeseen, voidaan todeta seuraavaa: Viranomaisrekisterissä olevien ratojen kokonaismäärä on noin 80 kpl. Il-moitusmenettelyn raja 10 000 laukausta vuodessa merkitsee sitä, että osa riistanhoitoyhdis-tysten sellaisistakin radoista, jotka palvelevat yhden yhdistyksen alueen harjoittelua, ylittäisi kynnyksen. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoituksessa suunniteltu seudullisten ratojen verkko (18 siviilirataa) tarkoittaa ratoja, joissa ammutaan yli 20 000 laukausta, keskiarvona noin 50 000 laukausta. Maakunnassa on tällä hetkellä kaksi rataa, joissa saavutetaan taso 300 000 laukausta, ja näistä vain toinen vastaisi lain tarkoittamaa ampumaurheilukeskusta. Tulevaisuudessa ratatoiminnan keskittyessä ja kehittyessä lakiesityksen ampumaurheilukes-kuksen tason saavuttaisi ehkä 2-3 rataa. – Edellä esitetyn perusteella ilmoitusvelvollisen ra-dan raja-arvo voisi jopa olla korkeampikin kuin 10 000 laukausta, esimerkiksi 20 000 laukausta vuodessa. Ampumaurheilukeskuksen määrittely tuntuu tarkoituksenmukaiselta. Samoin ampumaurheilukeskukseen liitetty poliisihallituksen tarkastusvelvoite on perusteltu. Todet-takoon, että kaikkiin ympäristöluvan saaneisiin ratoihin liittyy ympäristöluvan mukaista val-vontaa.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Maakuntajohtaja Pauli Harju

Ympäristöpäällikkö Ismo Karhu